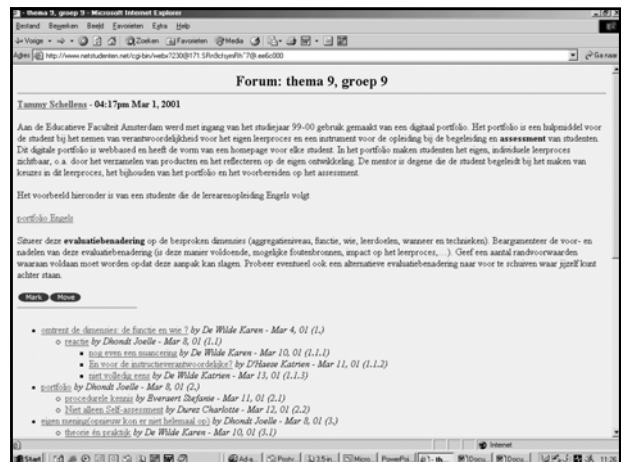

CST: Leergroep rond samenwerkend leren via on line discussiegroepen

Tammy Schellens & Bram De Wever
Vakgroep Onderwijskunde
Universiteit Gent

- Hoe gebruiken we online discussiegroepen als didactische werkvorm?
- Hoe ontwerpen we een opdracht voor dergelijke discussies?
- Wat zijn de aandachtspunten?
- Welke valkuilen zijn er?
- Wat zijn de vereisten voor de taakstructuur?
- Welke randvoorwaarden moeten vervuld zijn om deze werkvorm te kunnen gebruiken?
- Kunnen we een aantal ontwerprichtlijnen opstellen?

- <http://allserv.ugent.be/~bfdwever/onderwijskunde/discussie.html>

Ervaringen (1)

Studenten pediatrie:

- Nadelen:
  - Onpersoonlijk
  - Wachten op antwoorden
  - Moeilijk tot consensus komen
  - Internetverbinding
  - Zware belasting

Ervaringen (2)

Studenten pediatrie:

- Voordelen:
  - Iedereen neemt deel aan discussie
  - Mogelijk om je mening met die van anderen te vergelijken
  - Veel tijd om dingen op te zoeken
  - Zelf doen
  - Leuk

Ervaringen (3)

Studenten onderwijskunde

- Appreciatie
  - Vrij tijdsintensief
  - Voorbereiding op examens (onderwijskunde)
- Gedeelde visie

“Je gaat ook buiten je eigen perspectief denken, zo zie je zaken waar je anders gewoon aan voorbijgaat...”

Ervaringen (4)

- Onderzoek
  - Communicatie is taakgericht
  - Hoge niveaus van kennisconstructie

laatste inbreng

Blijkbaar schrijven nog enkelen onder jullie dat we het goed gedaan hebben, en ja zonder dat jullie het misschien beseffen, zijn jullie bezig met peer assessment (en misschien praten jullie ook een beetje voor jullie zelf= self assessment) Als ik nu nog even de discussiegroep op mijn manier evalueer, ben ik ook best tevreden over ons. Ik heb veel bijgeleerd: eigen mening formuleren, begrip opbrengen voor anderen hun standpunt, mijn fouten leren inzien,... Ik wens jullie nog allemaal goede examens toe! (Hopelijk draait deze summatieve evaluatie voor iedereen goed uit!) groetjes Joke

[...] Het is me duidelijk geworden dat we niet alleen de cursus persoonlijk verwerkt hebben, maar we ook allen een ander leerproces hebben doorlopen. We hebben leren samenwerken, discussiëren, overleggen en samenvatten. Daarenboven heeft de discussiegroep ertoe bijgedragen dat ons kritisch denkvermogen werd bevorderd.[...]

Ervaringen (5)

- Groepsprocessen
  - Soms nemen niet alle groepsleden deel
  - Soms oppervlakkige discussies
  - Aanreiken van mogelijke antwoord-alternatieven
  - Inhoudelijke taakstructuur garandeert hogere kennisverwerkingsniveaus

Voordelen

- Anytime / Anywhere
- Nadenken / Opzoeken / Reflecteren
- Individuele verantwoordelijkheid
- Gelijke kansen?
- Interactie gaat niet verloren
- Past binnen constructivistische visie: samenwerken, elaboreren, studentgericht ...

Nadelen

- Faciliteiten / Infrastructuur
- Studentcultuur
- Onoverzichtelijk
- Ongelijke kansen?
- Tijdsvertraging
- Niet altijd gemakkelijk te lezen
- Vaak visuele schema's afwezig

Opdracht

- Kies een eigen situatie en context
- Ontwerp een taak voor leerlingen.
- Probeer je daarbij afwisselend in de rol van leerkracht en leerling te plaatsen
- De volgende leidraad kan je helpen bij het concretiseren van deze opdracht

Leidraad

- Type taak (casus gebaseerd, probleem gestuurd, ...)
- Doelgroep (studieniveau, groepsgrootte)
- Doel (behoefes, leerdoelen, vaardigheden, attitudes, ...)
- Organisatie: planning, tijdsverloop, groepjes (homogeen of heterogeen), bronnen, richtlijnen, opdracht, ...
- Evaluatie (van de student en van het systeem of de werkvorm)

Presentatie

- Voorstellen
  - Doelgroep
  - Doel
  - Organisatie
  - Problemen/vragen/discussiepunten
- Discussie

Anticipatie op mogelijke problemen

- Studenten nemen niet deel aan de discussie
- Wat zijn mogelijke oorzaken?
- Waar moeten we aandacht aan besteden?

Mogelijke oorzaken niet deelname

- Technische problemen, frustratie
- Deelname wordt niet gewaardeerd
- Studenten voelen zich niet aangesproken
- Studenten wachten op elkaar
- Studenten weten niet precies wat te doen
- Studenten weten niet hoe te discussiëren

Mogelijke oplossingen

- Technische problemen, frustratie
  - Oplossing: helpdesk, ondersteuning, inleidende les, oefenen, ...
- Deelname wordt niet gewaardeerd
  - Oplossing: als een serieuze inspanning van de studenten wordt verwacht, dan is het aangewezen om studenten al dan niet formeel te waarderen voor hun inspanningen.

Mogelijke oplossingen (2)

- Studenten voelen zich niet aangesproken
  - Nadenken over de taak, ev. herontwerpen
- Studenten wachten op elkaar
  - Studenten op hun gemak stellen + duidelijke tijdslijm
- Studenten weten niet precies wat te doen
  - Duidelijke taakomschrijving opstellen

Mogelijke oplossingen (3)

- Studenten weten niet precies wat van hen wordt verwacht
  - Focus / doel van de discussie verduidelijken
  - Relatie met andere leeractiviteiten / didactische werkvormen aantonen
  - Aard van de verwachte berichten aangeven
  - Aangeven welke cognitieve activiteiten precies worden verwacht.

Mogelijke oplossingen (4)

- Studenten weten niet hoe te discussiëren
  - Concrete afspraken over
    - hoe vaak berichten geplaatst moeten worden
    - hoe een goed bericht er precies uitziet
    - wanneer alles afgerond moet zijn (deadline, eventueel tussentijdse deadlines)

Ontwerprichtlijnen

- Formeel karakter van de discussiegroepen
- Technische ondersteuning
- Concrete verwachtingen
- Gemeenschappelijke leerdoelen
- Groep versus individu

Ontwerprichtlijnen (2)

- Groepssamenstelling
- Communicatieprocessen (volg de discussie)
- Structuring tools
- Zorgvuldig ontwerpen van de opdracht
  - Complexiteit en aard van de taak: uitdagende taken om studenten te activeren

Discussie

- Discussie en nabespreking
- Voorbereiden presentatie